

svojih šolah; ampak iz taistih je razvidno le določno število ur za učni jezik. Ta pa je vendar pri nas le slovenski. To pa bi morali naši slov. poslanci vzeti enkrat na rešeto ter drugim gospodom pokazati, kako zoperpostavno in zoperpedagogično se pri nas Slovencih s šolo eksperimentira.

Od sv. Ane v Slov. goricah. (Posnemanja vredno.) Visoki c. kr. dež. šolski svet želi poduk v drugem deželnem jeziku t. j. nemščini pri nas vrediti in je radi tega poslal naredbo na dotične krajne šolske svete, naj ti svoja mnenja o tem javijo. Krajni šolski svet pri sv. Ani je radi tega dne 18. aprila sklenil, da se ima drugi deželni jezik, tedaj oziroma nemščina na tukajšnji šoli še le v začetku 4. šolsk. leta poučevati začeti, in sicer samo jedno uro na teden, obsega pa predmet: čitanje in pisanje v nemščini. Opozarjam toraj vse šolske može, da, ako uže drugače ni, vsaj gledajo na to, da se jim olehkoti pretežavno breme. Naj se za to dotičnih sej krajnega šolskega sveta gotovo udeležijo. Po svojem prepričanju, kakor tudi uže velikokrat, bodo tudi tu krenili, kar hasni našemu ljudstvu, ne pa kar le nemškutariji služi. Kakor je uže delj časa znano, ima se mnogospoštovani in velecenjeni gospod c. kr. okr. glavar dr. Netolička iz Radgone v istem dostojanstvu v Celje premestiti. S srca mu želimo to povišanje v službi, ker se je tukaj vsem strankam ves čas svojega poslovanja kazal kot nepristranskega in značajnega uradnika. Čestitamo! Krajnemu šolskemu svetu sv. Anovskemu pa kličemo slava! in priporočimo ga drugim v posnemo. A. V—j.

Iz Sitarovec pri Mal. nedelji. (Marsikaj.) Letos ima bela ženica v našej fari, kakor tudi v okraju, obilno posla, ne mine skoraj dan, da ne bi imeli mrliča, včasih celo več. Ljudje umirajo večjidel po kratki bolezni, nekateri nagloma; gosto poje zvon mrtvaško pesem, da ne pomnijo še starejši ljudje kaj enakega. Pomenljivo je to, da je več letos rojenih dvojčkov (že pet), nekaj kar se je druga leta le redko pripetilo. Vreme imamo jako slabo, zmiraj bolj hladno, zadnje dneve deži tako, da je Ščevniška dolina podobna reki; vendar je začelo nekaj dni sem vse veselo rasti. Letina še zna biti dobra, če pozneje ne pridejo nad nas posebne elementarne nesreče, vendar letos tukaj sv. Jurij ni prinesel klasa, kakor druga leta. — Ljudem za živino krme pomanjkuje in se tudi težko dobi za drag denar. Vsled tega je živina bolehalva in slaba in nima nič cene. Po vinu se čedalje bolj povprašuje, in tudi še za precejšnjo ceno prodaje, izlasti iz boljših leg. — V našej okolici so se ljudje čvrsto poprijeli ene sorte trsa, izabelke. Kjer je le količkaj gričav svet in ni za drugo rabo sposoben, tam jo zasadijo, kajti čvrsto raste tudi v revni zemlji, goji se

v rajdah, je za mraz malo občutljiva, prinaša pa stoterni sad. Ni boljše pijače v vročem poletnem času pri težkem delu, kakor je tako vino, in se tudi proda celo lahko. Hvale vredno je to, da so se ljudje poprijeli te sorte; prišla je pred malimi leti še le v naš kraj. Sadite torej, posestniki, to sorto povsod, kjer imate tak prostor in kjer vam raste le kako grmovje in trnje, — videli bote kmalu uspeh. Lep izgled nam daje v tem občina Radislavska, v njej se te pijače pridela na leto čez 100 polovnjakov in kjer je bila še pred leti šuma in robidje skoraj brez vsakega dohodka, imajo zdaj lep dobiček. Vendar vsled tega ne smemo opuščati sajenja sadnega drevja, kjer je le ugoden kraj za tisto. Naše prihodnje leposlovno bralno društvo pri Malinedelji vendar s časom stopi v javno delovanje, — začetek je vsak težek. Za nekatere nasprotnike se bomo pa presneto malo brigali. Narodnost, katero je že pred več kakor 40 leti ukrepil nam nepozabljivi gosp. Krempelj, ne sme v nas hirati, temveč mora čvrste kali poganjati in gotovi smo si, da je naša bodočnost. — Kdor ni z nami, on je proti nam.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Velikonočno ustajenje se je po vseh katoliških župnijah slovesno obhajalo, najsijajniše je tisto seveda bilo pri sv. Štefanu na Dunaju. Svitli cesar in njih obilno spremljevalstvo se ga je kakor po navadi udeležilo. — Nadvojvoda Albreht, maršal c. kr. vojske, odpotuje prve dni meseca maja v Bosno in Hercegovino, da si ogleda tamošnje c. kr. vojaštvo. Vrne se na Dunaj skozi Zagreb še le s koncem maja. — Minister za uk in bogocastje, dr. pl. Gautsch, postal je tajni svetnik svitlega cesarja; baron Pino, prej minister za trgovino, postane pa ces. namestnik v Lincu. — Finančni zakon, kakor so ga v drž. zboru za leto 1886. vzprejeli, so svitli cesar že potrdili. — „Slovansko pevsko društvo“ na Dunaju obhaja to leto že 25letnico svojega obstanka. — V Gradcu so si zadnji teden „starokatoliki“ ustanovili svojo novo versko družbo. Pravijo, da bi jih človek pol sto ne naštel ter so neki čudna verska zmes. — Koroški liberalci so si sedaj precej v laseh; v mestnem zastopu in trgovinski kamori v Celovcu očitajo si drug drugemu svoje grehe. Imajo jih v resnici veliko na svoji vesti, toda pravih si še sedaj niso povedali. — Slovenski in nemški župljani v Grafensteinu so svojemu župniku in dekanu, vč. g. Andr. Bizerju, izrekli pismeno vse svoje zaupanje. Liberalci so jih bili namreč grdo napadli in se zdaj sila jezijo radi tega. — Kranjska c. kr. kmetijska družba ima dne 26. maja svoj letni občni zbor v Ljubljani. V njem bode važna

volitev družbinega predsednika, sedaj upamo, da bode na to imenitno mesto prišel mož iz slovenske stranke. — Čitalnica v Gorici kaže se prav živa, v tem poletju napravi več veselice, prvo že dne 1. maja. Na velikonočni ponedeljek imeli so v Gorici veliko konjsko dirko. Gledalcev je imela veliko število. — V Trstu ima „banca popolare“ dne 2. maja občni zbor; v njem pride v razpravo škoda, ki jo ima društvo vsled izneverjenja. Sodi se na več ko 70.000 fl. — Tudi pri Lloyd niso delničarji zadovoljni s svojim upravnim odborom, izlasti ne z baronom Morpurgom. — V Trstu imamo, piše „Ed.“, že polovico preveč advokatov, toda te dni je še prišel nov, nek dr. Marko Constantini. Nam pa se zdi, da bi bilo Trstu več zvestih redarjev treba, kajti ima več, kakor je dobro, dolgoprstnih ljudi. — Minister baron Pražak biva v Zadru na Dalmatinskem, da si okrepi slabo zdravje. Ces. namestnik za Dalmacijo postal je, kakor smo se v zadnjem listu že izrekli, fml. pl. Blažeković. Hrvatje so tega imenovanja sila veseli, kajti je mož rojen Hrvat. — V nekaterih poljskih okrajih so se bali ustaj zoper plemiče, hujšakači so kmetom lagali, da jih čajo ti v velikem tednu vse poklati. Ostudnih hujšakačev še niso zajeli.

Vnanje države. Vojska med Turčijo in Grško je že na pragu. Če je resnica, kar se brzojavlja, bile so se v noči 22. aprila prednje grške in turške straže, pri sv. Ilju že sprijele. Skrajni čas je toraj, da se velevlasti zedinijo o tem, kako da se Grška pripravi, da se razoroži. Zadnjo soboto bi naj bile to storile, ali pa so s tem že kaj dosegle, je še zmerom vprašanje. — Šakir paša je že prišel v Sredec s pismom, v katerem imenuje sultan bolgarskega kneza za guvernerja Vzhodnje Rumelije, toda knez ga delj časa ni vzprejel, bojda zavoljo velicega tedna ne. — Na Srbskem ste se liberalna in radikalna stranka porazumeli, obe ste bili zoper sedanje ministerstvo, Garašaninu so po takem že šteti dnevi. — Zoper Turčijo sluti se neko gibanje med prebivalci po Makedoniji, krivi so ga bojda ruski agenti, kar pa bržkone ni resnica. — Tudi po Albaniji ni miru. Skaderskega pašo, Russufa Zia, so odstavili in ga zaprli ter ga dolžé, da je mnogo drž. denarja zapravil. — Gosposka zbornica v Berlinu je vzprejela načrt postave, po kateri se stanje kat. cerkve zboljša vsaj nekaj po nemških deželah, toda načrt še pride po veliki noči v zbornico poslancev in ni dvoma, da se tudi v njej vzprejme. — Na Poznanjskem se germanizuje na vse pretege. Ravnatelj poljske mestne šole, Poljak, je stopil v pokoj in na njegovo mesto so postavili Nemca. Dva druga učitelja pa so z iste šole na mah drugam potisnili, češ, da sta za poduk v nemščini premalo skrbela in tako in enako bode šlo, dokler ne bodo sami Nemci na

poljskih šolah. — V belgijskih delalnicah še je vedno polno upornih delalcev. Hišo ravnatelja železne fužine so hoteli z dinamitom izpustiti v zrak, na srečo pa so še prej našli patrono in se je še otelo sedaj njenim prebivalcem življenje. — Na Francoskem so iz vseh bolnišnic odpravili usmiljene sestre ter mesto njih poteknili va-nje svetne postrežnice, toda sedaj so se že jeli tega kesati ali težko, da bi jih žalostne izkušnje z njimi še do cela spametovale. — V Londonu še vedno vre zavoljo predloga glede sprave z Irci. Prvo branje se je sicer že srečno skončalo, a drugo pride še-le maja v zbornico. Dobro ima pač vselej svoje nasprotnike. — Po Italjanskem prikazuje se še zmerom kolera, vendar pa bolj posamez. — Sv. Oče so nuncijs na Dunaju pa v Parizu povzdignili v kardinala. — V Madridu je na Veliki petek nekdo prinesel voščeno svečo na božji grob v cerkvi sv. Ludovika, a v njej so bile patrone ter se je s silnim pokom razletela. V tem je ranila dve osebi. Grdoba je najbrž hotel krasti v zmešnjavi, ki je vsled poka po cerkvi nastala. — Strašna povodenj je v noči 18. aprila preplavila mesto Montreal v severni Ameriki. Mnogo ljudi se je utopilo in škodo cenijo na šest milijonov dolarjev.

Za poduk in kratek čas.

Duhovnja sv. Križa nad Mariborom.

(V spomin njenega stoletnega obstanka. Spisal J. S—a.)
(Dalje.)

2. Cerkev sv. Križa.

Kedaj da je bila cerkev sv. Križa postavljena, ni znano. Verjetno je, da so si bili že prvi, v teh hribih naseljeni kristjani postavili kapelo, v kateri so jim duhovniki iz Maribora in pozneje iz Kamnice prišedši božjo službo obhajali in sv. zakramente delili. Po zimi ali kedar dolže časa ni bilo duhovnika k njim, pa so se menda tudi sami ondu zbirali k skupni molitvi. Da so bržčas že v 13. stoletju, torej pred 6 sto leti todi ljudje prebivali, smemo iz tega sklepati, ker so bojda lani pri razdiranju stare Strnadove koče, ki je stala pod cesto, k sv. Duhu peljajočo, našli bruno z letnico 1226, in na stari kameniti prižnici se nahaja letnica, katero nekateri čitajo 1293. Ako bi to oboje bilo resnično, tedaj bi bili brez dvoma že pred šest sto leti ljudje todi bivali in tudi že svojo cerkvico s sedanjo prižnico imeli. Vendar te letnice niso zanesljive, kajti bruno se je žalibože pokončalo, letnica na prižnici pa je tako zamazana, da se ne da lahko spoznati, in nekateri trdijo, da se ima čitati 1493, kar bi svedočilo, da je prižnica in tedaj morebiti tudi cerkev v 15. stoletju nastala, iz tega pa ne